

ABORTION - A SUBJECT THAT KEEPS COMING BACK!

Mateusz Łakowski¹, Katarzyna Dudzik², Nataliia Badiuk³

¹Chair and Clinic of Geriatrics, Collegium Medicum im. Ludwik Rydygier in Bydgoszcz,

Nicolaus Copernicus University in Toruń

²Faculty of Theology, Nicolaus Copernic University, direction of family science

³Ukrainian Scientific Research Institute of Medicine of Transport, Odesa, Ukraine

Abstract

Abortion is still a very popular and controversial topic in recent years. Many esteemed people in our country have confessed to abortion. The changes that had taken place through the amendment of the anti-abortion law [1] contributed to the confession of famous personalities [2]. Most of them show that it was not wrong.

Most of the confessions of women who have made abortions come down to one sad conclusion: it is a decision that can not be reversed or changed. This decision imprints not only on the woman who takes her but also on the whole society. Especially since there is a solution for mothers who do not feel good to raise their child. There is even a window of life [28]. They usually work in children's homes, monasteries or hospitals. They allow anonymous leave of a child in a place that is safe for him or her. Children go to adoption and their parents are not sought. In almost all Europe there are "windows of life". The United Nations Committee on the Rights of the Child, appealed for the elimination of "windows of life", the idea of which violates the child's right to identity and is not in accordance with the Convention on the Rights of the Child. The Committee expressed "deep concern over the lack of regulation and the increasing number of baby windows that allow for anonymous abandonment of the baby." Thus, another dilemma arises between the right to identity and the

right to life. He recommends "anonymous birth" in hospitals. This is a procedure used inter alia in Germany. During childbirth, the mother remains anonymous, although her data is kept in a designated office. The child is 16 years old, if he wants to know her identity. [29]

Keywords: abortion, abortion law

ABORCJA - TEMAT, KTÓRY CIĄGLE POWRACA!

Mateusz Łakomski¹, Katarzyna Dudzik², Nataliia Badiuk³

**¹Katedra i Klinika Geriatrii, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera
w Bydgoszczy, UMK w Toruniu**

²Wydział Teologiczny, UMK w Toruniu, kierunek nauki o rodzinie

³Ukraiński Naukowo-Badawczy Instytut Medycyny Transportu, Odesa, Ukraina

Abstrakt

Aborcja jest nadal niezwykle popularnym, jak i kontrowersyjnym tematem ostatnich lat. Wiele cenionych osób w naszym kraju przyznała się do aborcji. Zmiany jakie miały nastąpić poprzez nowelizację ustawy antyaborcyjnej [1] przyczyniły się do wyznań znanych osobistości [2]. Z większości z nich wynika jakoby nie było to nic złego.

Większość wyznań kobiet, które dokonały aborcji sprowadza się do jednego, smutnego wniosku: jest to decyzja, której nie da się cofnąć czy zmienić. Decyzja ta odciska swe piętno nie tylko na kobiecie, która ją podejmuje, ale również na całym społeczeństwie. Zwłaszcza, że istnieje rozwiązanie dla matek, które nie czują się na siłach, ażeby wychować swoje dziecko. Jest nim chociażby okno życia [28]. Działają one najczęściej przy domach dziecka, klasztorach czy szpitalach. Pozwalają na anonimowe pozostawienie dziecka, w miejscu, które jest dla niego bezpieczne. Dzieci trafiają do adopcji, a ich rodzice nie są poszukiwani. W niemal całej Europie funkcjonują „okna życia”. Komitet Praw Dziecka ONZ, apelował o likwidację „okien życia”, których idea narusza prawo dziecka do tożsamości i nie jest zgodna z konwencją o prawach dziecka. Komitet wyraził "głębokie zaniepokojenie brakiem regulacji i rosnącą liczbą okien życia dla niemowląt, które pozwalają na anonimowe porzucenie dziecka". Zatem powstaje kolejny dylemat, między prawem do tożsamości a prawem do życia. Rekomenduje on natomiast „anonimowe porody” w szpitalach. Jest to procedura stosowana między innymi w Niemczech. Podczas porodu matka pozostaje

anonimowa, mimo iż jej dane zostają przechowywane w wyznaczonym urzędzie. Dziecko kończąc 16 lat, jeśli chce może poznać jej tożsamość. [29]

Słowa kluczowe: aborcja, przerwanie ciąży, prawo aborcyjne

1. Aborcja jako popularny temat ostatnich miesięcy

Aborcja jest nadal niezwykle popularnym, jak i kontrowersyjnym tematem ostatnich lat. Wiele cenionych osób w naszym kraju przyznała się do aborcji. Zmiany jakie miały nastąpić poprzez nowelizację ustawy antyaborcyjnej [1] przyczyniły się do wyznań znanych osobistości [2]. Z większości z nich wynika jakoby nie było to nic złego.

Maria Czubaszek otwarcie mówiła o wybraniu mniejszego zła i o innym sposobie na pozbycie się dziecka: „*Jeśliby nie było możliwości, to bym się zabiła, bo na pewno bym dziecka nie miała*”[3]. Bardziej kontrowersyjny jednak okazał się wywiad z Natalią Przybysz w „Wysokich obcasach”. Piosenkarka, i matka dwójki dzieci, mówi publicznie i z łatwością o dokonaniu aborcji na trzecim dziecku, którego dokonała, z powodu niechęci do zmiany mieszkania. *Wszystko trwało pięć minut. Pięć minut. I nagle przychodzi taki wielki oddech. Największy wydech świata-* czytamy w wywiadzie [4].

Czym tak naprawdę jest aborcja?. Słownik języka polskiego podaje: «*zabieg przerwania ciąży*». Ciąża natomiast: «*u kobiet: okres a także wszystkie zmiany w organizmie od momentu zapłodnienia do porodu; stan kobiety, samicy w tym czasie; brzemiennność*» [5]. Pytanie, które należy sobie postawić brzmi: w którym momencie ciąży płód staje się człowiekiem? I to dokładnie w tym miejscu zazwyczaj rozpoczynają się dyskusje na temat aborcji jako morderstwa[6]

Aborcje w większości przypadków odbywają się w pierwszym trymestrze ciąży, jest to czas, gdy płód nie może istnieć samodzielnie poza macicą. Płód nie może być traktowany jako oddzielna jednostka; a jego stan zdrowia kompletnie zależy od zdrowia matki [7, 8].

Litewski Komitet Bioetyki podaje, że rozwój życia człowieka jest pewnym procesem. Nie można więc dokładnie zdefiniować momentu, w którym to płód przeistacza się w człowieka. Gdyż już około 30 godzin po zapłodnieniu zaczyna się pierwszy podział komórki (jedna dzieli się na dwie), w której znajduje się identyczny kod DNA. Dalej powstają cztery komórki, potem osiem, szesnaście i tak dalej. Serce samodzielnego płodu zaczyna bić już w 18. dniu, a w 21. pompuje ono krew w zamkniętym obiegu (jest to krew inna od krwi matki). W 40. dniu zaczyna pracować mózg, jego fale można uchwycić na elektroencefalogramie (EEG) [9, 10]. Należy więc przyznać: „*nirozzerwalną i niedzieloną kontynuację rozwoju człowieka od momentu poczęcia aż do śmierci*”. Rozwój człowieka zaczyna się w łonie

kobiety i kontynuuje po narodzinach, kiedy to samodzielnie zaczyna oddychać, jeść i chodzić [11].

Argumenty przeciwników jak i zwolenników możliwości przerywania ciąży biorą się z różnych dziedzin: od biologii i medycyny, poprzez filozofię i teologię, nauki społeczne, etykę czy nawet politykę. Jeśli zwolennik ochrony życia będzie czerpał z twierdzeń teologicznych i religijnych, łatwo spotka się z argumentacją antagonisty opartej na tym, że nie można kierować się przesłankami wyznaniowymi [12].

2. Statystyki aborcji

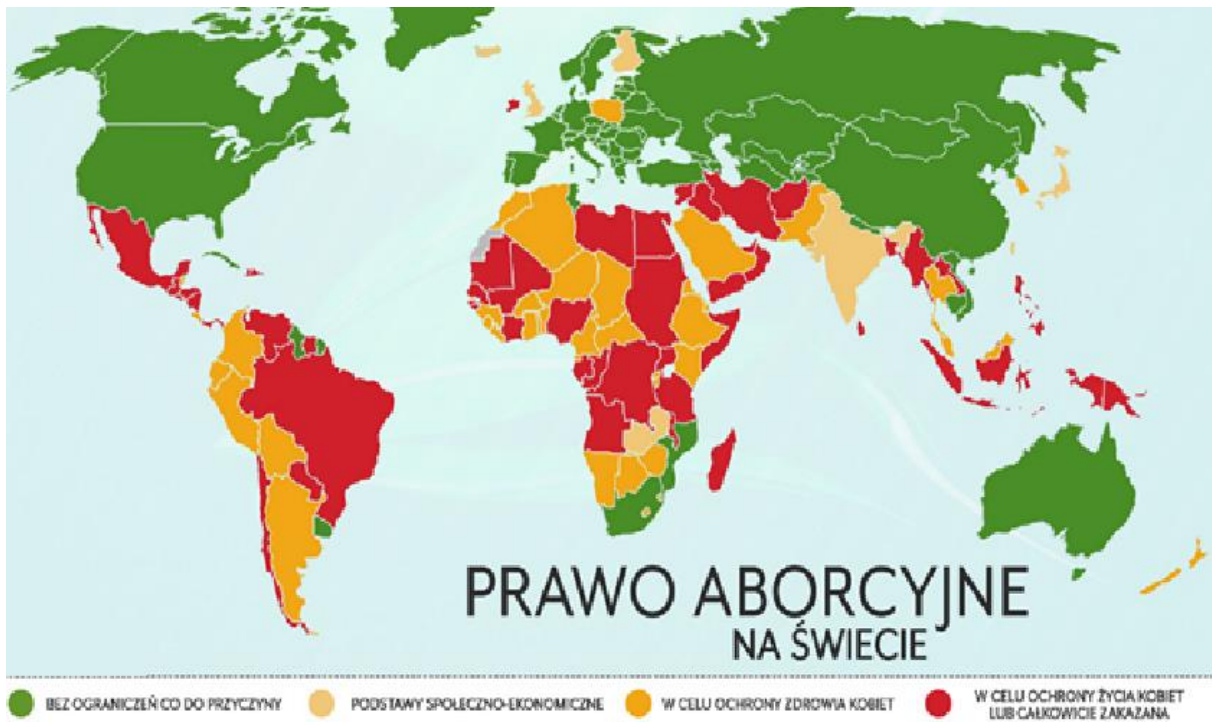
Światowa Organizacja Zdrowia podaje dane, z których wynika, że każdego roku na świecie dokonuje się 56 milionów zabiegów aborcji. Polski Resort Zdrowia poinformował, że w Polsce w 2015 r. dokonano 1044 zabiegów przerywania ciąży [13].

Tab. 1 Tabela przedstawia liczbę aborcji w poszczególnych województwach w Polsce

Województwo	Liczba aborcji	Ze względu
Mazowieckie	306	badania prenatalne: 299
		zagrożenie życia lub zdrowia matki: 7
Śląskie	161	na wady płodu: 157
		na ochronę życia matki: 4
Łódzkie	111	-
Małopolskie	103	-
Podkarpackie	1	upośledzenie płodu
Lubelskie	4	zagrożenie życia lub zdrowia matki: 1
		upośledzenie płodu: 3

Podawane przyczyny są różne. Począwszy od ciąży niechcianej, poprzez zagrożenie życia czy zdrowia matki, kończąc na poważnych wadach płodu. Statystyki te pokazują, że na przestrzeni ostatnich 24 lat liczba zabiegów spadła, co związane jest przede wszystkim z rosnącą świadomością społeczną oraz coraz łatwiejszym dostępem do środków antykoncepcyjnych [14, 15].

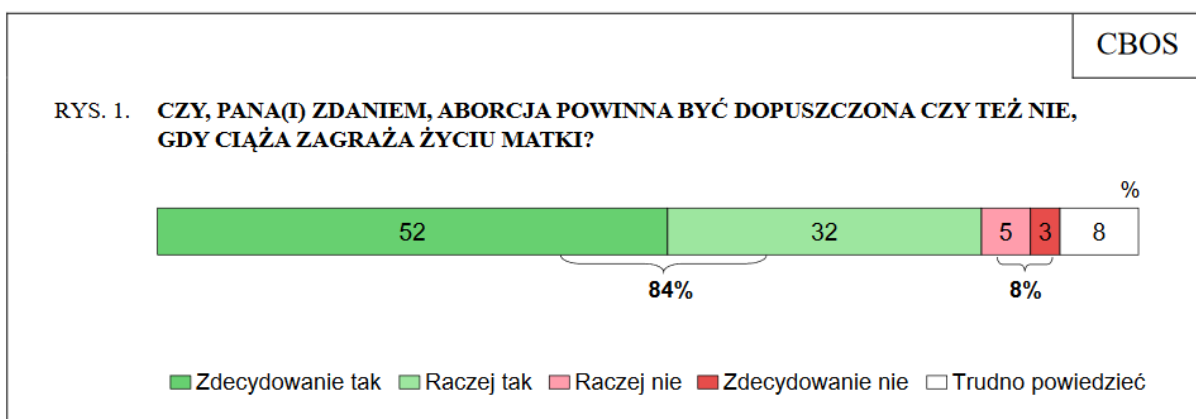
3. Prawo aborcyjne na świecie

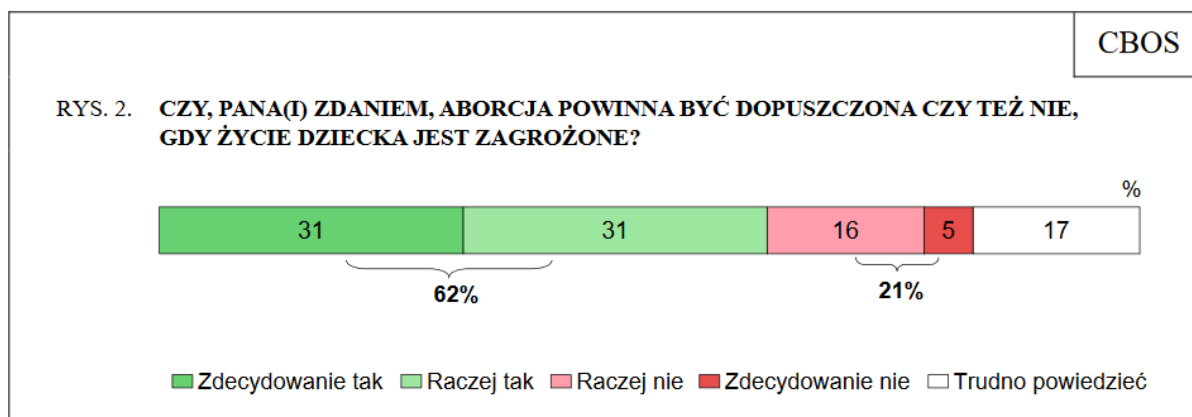
Ryc. 1: Dane na podstawie: Euroactiv, Polityka

Krajami o najtrudniejszym dostępie do legalnych zabiegów aborcyjnych w Europie jest Polska i Irlandia, mimo iż aborcja w nich jest dozwolona w określonych sytuacjach. Polska i Irlandia to również jedyne kraje w Europie, w których usunięcie ciąży „na życzenie” jest niemożliwe. W państwach afrykańskich, południowoamerykańskich i w południowej Azji obowiązuje najbardziej restrykcyjne prawo aborcyjne- pozwala na przerwanie ciąży wyłącznie ze względu na ochronę życia matki lub jest w ogóle zabronione [16].

4. Dopuszczalność aborcji w różnych sytuacjach

84% Polaków dopuszcza aborcję z powodu zagrożenia życia matki (zdecydowanie tak- 52%, raczej tak- 32%). Tylko 3% osób badanych zdecydowanie się temu sprzeciwia. W sytuacji zagrożenia życia matki najwięcej przeciwników aborcji jest wśród osób bezrobotnych (19%). Natomiast zdecydowanie przekonani o tym, aby aborcja była dopuszczalna w takich okolicznościach są mieszkańcy miast liczących 500 tysięcy mieszkańców i więcej (66%), nieuczestniczący w praktykach religijnych (81%), pracownicy usług (68%) oraz identyfikujący się z lewicą (73%) [17].

Polacy nie są już tak bardzo przekonani o słuszności dopuszczenia aborcji w sytuacji zagrożenia życia dziecka. Tylko 62% badanych jest za przyzwoleniem (31% ankietowanych- zdecydowanie tak, 31%- raczej tak). Natomiast prawie co piąty Polak nie ma wyrobionej opinii na ten temat (17% - trudno powiedzieć) [17].

5. Co po aborcji?

Ginekolodzy uważają, że aborcja, bez względu na metodę przeprowadzenia zabiegu, wiąże się z ogromnym ryzykiem. Te, które wykonywane są ze wskazań medycznych, w najlepszych placówkach, również. Pokłosiem tych zabiegów mogą być: stany zapalne, niedrożność jajowodów, zespół Ashermana czy bezpłodność.

Jednakże okazuje się, że znacznie bardziej utrudniające życie mogą być psychologiczne skutki aborcji. Już w 1981 roku powstało pojęcie „post-abortion syndrome”, czyli syndrom poaborcyjny, stworzony przez psychologa Vicenta Rue [18].

Jest to zaburzenie psychiczne, pojawiające się u kobiet, które poddały się aborcji. Niepokojącymi symptomami są: wyrzuty sumienia i uczucie pustki. Mogą pojawić się tuż po zabiegu jak i na dalszym etapie ich życia. Może wiązać się również: ze stałym napięciem psychicznym; lękami, utratą apetytu; silnym uczuciem wstydu lub złości; wahaniami nastroju oraz problemami z koncentracją [19].

Najkorzystniejszym rozwiązaniem dla kobiety byłoby, jeszcze przed zabiegiem, zwrócenie się o pomoc do psychologa. Skrywanie uczuć, liczenie na to, że same znikną, jedynie może powiększyć problem i zamienić się w depresję [20].

Wielu psychiatrów wciąż zastanawia się, czy gorsze następstwa niosą ze sobą ewentualne negatywne skutki psychiczne biorące się z nieświadomionej czy niechcianej ciąży, czy też skutki jej przerwania- czyli aborcji [21].

6. Świadczenia matek

Do tej pory zostało opublikowane mnóstwo świadczeń matek, i nie tylko, które zdecydowały się poddać aborcji. W większości anonimowych wyznań, na forach internetowych, w postaci książek czy wirtualnych pamiętników. [22, 23].

Iza, jedna z autorek anonimowego wyznania, która zdecydowała poddać się aborcji ze względu na uszkodzenie płodu, o którym poinformował ją lekarz. *„Ten, gdy wszystko stało się jasne, zapytał, jaka jest nasza decyzja. Odpowiedzieliśmy, że nie chcemy mieć chorego, umierającego dziecka. Lekarz powiedział, że w porządku i wypisał mi skierowanie na zabieg. Byłam w osiemnastym czy w dziewiętnastym tygodniu.(...) Jakie były rokowania dla dziecka? - Lekarze powiedzieli nam, że jeśli dożyje dwóch lat, to na pewno czeka je operacja. Ale nie ratująca uszkodzone narządy, tylko przedłużająca funkcjonowanie chorego narządu. A po niej kolejne, i tak co kilka miesięcy”* [24].

W tej historii nie jest powiedziane jakoby lekarze namawiali autorkę do dokonania aborcji. Lecz bardzo często się tak zdarza. Lekarze cieszą się w społeczeństwie uprzywilejowaną pozycją a w społeczeństwach zachodnich są darzeni ogromnym szacunkiem. Wykonują zawód zaufania publicznego. Wiążą się to niewątpliwie z ich wiedzą i kompetencjami, jak również z pewną tradycją moralną, opartą na bezwarunkowym poszanowaniu życia ludzkiego [25]. W podobnej sytuacji, jak Iza, znalazła się Jola, jedna z bohaterek książki pt. „Wybrałam życie”. Jednakże ta zdecydowała się urodzić, a jedyne czego żałuje to, to *„że nie modliłam się o cud”* [26].

Mam na imię Anna i nie jestem, już młoda: minęło prawie pół wieku, ale jeszcze dziś nie mogę sobie wybaczyć, że dopuściłam się aborcji. Szukałam okoliczności łagodzących... jakiś szczególny moment, samotność, strach przed przyszłością, ale nie znalazłam usprawiedliwienia. Nic nie może usprawiedliwić usunięcia dziecka. W chwili, kiedy spełniający moje życzenie lekarz, rozpoczął zabieg, natychmiast odczułam cały horror. Bardziej niż ból fizyczny, był to ból serca, udręka, którą sprawiała myśl, że wyrzucam moje dziecko. Ale było za późno i nie mogłam już przeszkodzić śmierci istoty, która chciała żyć.

Zdałam sobie sprawę, jak bardzo niesprawiedliwa była ta śmierć. Zapłakałam nad swoją słabością, moim tchórzostwem, ale przede wszystkim płakałam nad istotą, którą zabijano [27].

7. Jeśli nie aborcja to?

Większość wyznań kobiet, które dokonały aborcji sprowadza się do jednego, smutnego wniosku: jest to decyzja, której nie da się cofnąć czy zmienić. Decyzja ta odciska swe piętno nie tylko na kobiecie, która ją podejmuje, ale również na całym społeczeństwie. Zwłaszcza, że istnieje rozwiązanie dla matek, które nie czują się na siłach, ażeby wychować swoje dziecko. Jest nim chociażby okno życia [28]. Działają one najczęściej przy domach dziecka, klasztorach czy szpitalach. Pozwalają na anonimowe pozostawienie dziecka, w miejscu, które jest dla niego bezpieczne. Dzieci trafiają do adopcji, a ich rodzice nie są poszukiwani. W niemal całej Europie funkcjonują „okna życia”. Komitet Praw Dziecka ONZ, apelował o likwidację „okien życia”, których idea narusza prawo dziecka do tożsamości i nie jest zgodna z konwencją o prawach dziecka. Komitet wyraził "głębokie zaniepokojenie brakiem regulacji i rosnącą liczbą okien życia dla niemowląt, które pozwalają na anonimowe porzucenie dziecka". Zatem powstaje kolejny dylemat, między prawem do tożsamości a prawem do życia. Rekomenduje on natomiast „anonimowe porody” w szpitalach. Jest to procedura stosowana między innymi w Niemczech. Podczas porodu matka pozostaje anonimowa, mimo iż jej dane zostają przechowywane w wyznaczonym urzędzie. Dziecko kończąc 16 lat, jeśli chce może poznać jej tożsamość. [29]

Bibliografia:

1. Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.
2. Montesquieu, „O duchu. Wyjątki z moich myśli” Paryż 1951
3. Magdalena Rigamonti, Mam wrażenie, że żyję w kraju gdzie nikt nie robi aborcji tylko, Czubaszek, <https://www.wprost.pl/482789/Mam-wrazenie-ze-zyje-w-kraju-gdzie-nikt-nie-robi-aborcji-tylko-Czubaszek>, (4.09.2017r)
4. Gazeta Pomorska, Natalia Przybysz aborcja. Piosenkarka przyznała się do aborcji. Wyląła się na nią fala hej tu, <http://www.pomorska.pl/polska-i-swiat/a/natalia-przybysz-aborcja-piosenkarka-przyznala-sie-do-aborcji-wylala-sie-na-nia-fala-hejtu,10777878/>, (4.09.2017)

5. Uniwersalny słownik języka polskiego. Tom 2 K-O. Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2003
6. Nasz Dziennik, Aborcja to morderstwo, <http://www.naszdziennik.pl/polska-kraj/156281,aborcja-to-morderstwo.html>, (4,09,2017)
7. Aborcja- argumenty za i przeciw, <http://pomijane.pl/aborcja-argumenty-przeciw/>, (4.09.2017)
8. Machinek M., Spór o status ludzkiego embrionu, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko- Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2007.
9. Katolo A., Embrion ludzki - osoba czy rzecz, Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu, Lublin- Sandomierz 2000.
10. H. Hamlin, „Life or Death by EEG
11. Zbigniew Jedziński, Zakaz aborcji. Ważne argumenty, <http://www.zbigniejedzinski.lt/aktualnosci/15-zakaz-aborcji-wazne-argumenty?showall=&start=2> , (4.09.2017)
12. Łukasz Kobeszko, Kiedy zaczyna się życie? Argumenty medyczne, etyczne, filozoficzne i biblijne, <https://pl.aleteia.org/2016/10/03/kiedy-zaczyna-sie-zycie-krotkie-kompendium-argumentow-przeciwko-aborcji/>, (4.09.2017)
13. Ponad tysiąc aborcji w 2015 r. Resort zdrowia przedstawił statystyki, <http://www.tvp.info/27228500/ponad-tysiac-aborcji-w-2015-r-resort-zdrowia-przedstawil-statystyki>, (4.09.2017)
14. Barbara Piwek, WHO: każdego roku na całym świecie wykonuje się 56 milionów zabiegów aborcji, <http://www.polskatimes.pl/fakty/swiat/a/who-kazdego-roku-na-calym-swiecie-wykonuje-sie-56-milionow-zabiegow-aborcji,9984333/>, (4.09.2017)
15. Dzierżanowska J., Aborcja: przyczyny i konsekwencje, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2005.
16. Zobacz, gdzie na świecie aborcja jest legalna. Oraz gdzie kobiety muszą ją wykonywać w podziemiu, <http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/swiat/1657220,1,zobacz-gdzie-na-swiecie-aborcja-jest-legalna-oraz-gdzie-kobiety-musza-ja-wykonywac-w-podziemiu.read>, (4.09.2017)
17. KOMUNIKAT z BADAŃ, NR 71/2016,Warszawa, maj 2016, ISSN 2353-5822 http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2016/K_071_16.PDF, (4.09.2017)
18. Maja Stasińska, Syndrom poaborcyjny u mężczyzn, <https://kobieta.onet.pl/dziecko/syndrom-poaborcyjny-u-mezczyzn/238jq>, (4.09.2017)

19. Ewa Janeczko, Syndrom proaborcyjny, <https://portal.abczdrowie.pl/syndrom-poaborcyjny>, (4.09.2017)
20. Czy po aborcji będzie potrzebna ci pomoc psychologiczna?, <https://www.womenonweb.org/pl/page/537/do-you-require-psychological-counseling-after-you-have-had-an-abortion>, (4.09.2017)
21. Bożena Klukowska, Aborcja: jej wpływ na fizyczne i psychiczne zdrowie kobiety, http://www.poradnikzdrowie.pl/zdrowie/choroby-kobiece/Aborcja-jej-wplyw-na-fizyczne-i-psychiczne-zdrowie-kobiety_38289.html, (4.09.2017)
22. Garrone G., Przecież to dziecko! Świadczenia o dramacie aborcji, Wydawnictwo Salwator, Kraków 2001.
23. Struck K., Widzę moje dziecko we śnie: znana niemiecka pisarka odważyła się powiedzieć prawdę i zapłaciła za to wysoką cenę, Rafael, Kraków 2006.
24. <http://weekend.gazeta.pl/weekend/1,152121,20817561,historie-kobiet-iza-usunela-ciaze-plod-był-uszkodzony-wiedzialam.html>
25. Schooyans M., Aborcja a polityka, Instytut Jana Pawła II KUL, Lublin 1991
26. Grygida Grysiak, Wybrałam życie, Wydawnictwo Znak, Kraków 2012.
27. Świadczenia matek aborcyjnych, http://www.duchowaadopcja.info/swiadczenia_duchowej_adopcji/swiadczenia-matek-aborcyjnych/, (4.09.2017)
28. Okno życia, https://pl.wikipedia.org/wiki/Okno_%C5%BCycia, (4.09.2017)
29. Koniec z „oknami życia”? Rzecznik Praw Dziecka jest przeciw, <http://www.rmfm24.pl/fakty/polska/news-koniec-z-oknami-zycia-rzecznik-praw-dziecka-jest-przeciw,nId,1905820>, (4.09.2017)

Tabele- źródła

Tabela nr 1: Ponad tysiąc aborcji w 2015 r. Resort zdrowia przedstawił statystyki, <http://www.tvp.info/27228500/ponad-tysiac-aborcji-w-2015-r-resort-zdrowia-przedstawil-statystyki>, (4.09.2017)

Ryciny – źródła

Rycina I: Zobacz, gdzie na świecie aborcja jest legalna. Oraz gdzie kobiety muszą ją wykonywać w podziemiu, <http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/swiat/1657220,1,zobacz-gdzie-na-swiecie-aborcja-jest-legalna-oraz-gdzie-kobiety-musza-ja-wykonywac-w-podziemiu.read>, (4.09.2017)